

Dosarul nr.3ra-126/19

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Botnaraș)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Palanciuc, V. Negru, A. Malîi)

DECIZIE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ion Druță
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Legal Tur”,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu răspundere limitată „Legal Tur” împotriva Serviciului Fiscal de
Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru cu privire la încălcarea dreptului
de acces la informație și obligarea eliberării informației solicitate,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală
administrare fiscală Centru, a fost casată hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei
Hîncești, sediul Ialoveni cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 22 martie 2017, SRL „Legal Tur” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Ialoveni cu privire la încălcarea dreptului
de acces la informație și obligarea eliberării informației solicitate.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 18 ianuarie 2017,
reprezentantul societății cu răspundere limitate „Legal Tur”, avocatul Leșan
Nicolae, a expediat o interpelare către Inspectoratul Fiscal Ialoveni, conform
prevederilor Legii cu privire la accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000,
prin care a solicitat comunicarea informației: la ce dată a fost luat la balanța
autorității publice locale Primăria orașului Ialoveni bunul imobil - clădire cu trei
etaje din orașul Ialoveni, strada Prieteniei 4, nr. cadastral xxxxx și care a fost
documentul primar în baza căruia imobilul din orașul Ialoveni, strada Prieteniei 4,
a fost luat la balanța autorității publice locale - Primăria orașului Ialoveni.

Totodată, a menționat că până în prezent cererea reclamantului nu a fost
soluționată și drept rezultat societatea cu răspundere limitată „Legal Tur” a fost
nevoită să se adreseze în instanța de judecată, pentru apărarea pe cale judiciară a
drepturilor sale.

Reclamantul a concretizat că până în prezent un răspuns de la Inspectoratul Fiscal Ialoveni nu au primit, cu toate că cererea înaintată a fost recepționată de către autoritate, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii.

Astfel, în conjunctura creată a concluzionat faptul că termenul legal de expediere a răspunsului de către pârât a expirat deja, însă răspuns la cererea în cauză nu au primit, cu toate că acest drept este consemnat și ocrotit de către legislația Republicii Moldova.

A menționat că pârâtul dispune de informația cerută, asta în condițiile în care Inspectoratul Fiscal Ialoveni este singura instituție publică care are competența de a ține la evidență toate bunurile imobile.

Mai mult, a indicat asupra faptului că societatea reclamantă are legătură directă cu bunul imobil din strada Prieteniei 4, deoarece la 16 noiembrie 1994 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare între Societatea cu răspundere limitată „Europa ST” (în prezent denumită SRL „Legal Tur”) și Societatea pe acțiuni „Ialoveni” privind bunul imobil - cămin cu 3 etaje situat în orașul Ialoveni, strada Prieteniei 4.

Prin cererea de completare a temeiurilor acțiunii, a indicat că Societatea cu răspundere limitată „Legal Tur” a fost proprietar a bunului imobil din strada Prieteniei 4, orașul Ialoveni, în perioada 24 martie 1995 – 28 august 2013, când a fost înstrăinat Societății cu răspundere limitată „Vest Holding Grup”.

A solicitat reclamantul SRL „Legal Tur” obligarea pârâtului să-i elibereze informațiile solicitate prin interpelarea din 18 ianuarie 2017, și anume comunicarea informației: la ce dată a fost luat la balanța autorității publice locale Primăria orașului Ialoveni bunul imobil - clădire cu trei etaje din orașul Ialoveni, strada Prieteniei 4, nr. cadastral xxxxx și care a fost documentul primar în baza căruia imobilul din or. Ialoveni, strada Prieteniei 4, a fost luat la balanța autorității publice locale - Primăria orașului Ialoveni.

Prin hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost admisă acțiunea depusă de SRL „Legal Tur”, a fost constatată încălcarea termenului legal de prezentare a informației de către Direcția generală administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, a fost obligată Direcția generală administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat să elibereze SRL „Legal Tur” informația solicitată prin interpretarea din 18 ianuarie 2017 și anume: la ce dată a fost luat la balanța autorității publice locale-Primăria orașului Ialoveni bunul imobil -clădire cu trei etaja din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, cu nr. cadastral xxxxx și care a fost documentul primar în baza căruia imobilul din or. Ialoveni, str. Prieteniei, 4 a fost luat la balanța autorității publice locale – Primăria orașului Ialoveni.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 09 iulie 2018 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2018 a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, a fost casată hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul

Ialoveni și a fost emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Legal Tur” a fost respinsă.

La data de 17 decembrie 2018, SRL „Legal Tur” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

A menționat că instanța de apel greșit a respins acțiunea bazându-se pe răspunsul dat de Primăria or. Ialoveni, deoarece SRL „Legal Tur” s-a adresat cu cerere în temeiul Legii privind accesul la informație către Inspectoratul Fiscal Ialoveni și nu către Primăria or. Ialoveni. Mai mult, răspunsul autorității publice locale nu reflectă informația solicitată de recurent prin interpelarea depusă la data de 18 ianuarie 2017.

A mai menționat că pârâtul/intimat dispune de informația cerută, asta în condițiile în care Inspectoratul Fiscal Ialoveni este singura instituție publică care are competența de a ține la evidență toate bunurile imobile și poate elibera informațiile concrete privind acestea.

A subliniat că intimatul la prezentarea răspunsului eliberat de Primăria or. Ialoveni nu a confirmat corectitudinea datelor descrise în aceasta, fapt ce demonstrează că acest răspuns nu poate fi aprobat în calitate de răspuns oficial din partea instituției de stat – Inspectoratul Fiscal de Stat.

La data de 07 februarie 2019, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru a depus referință prin care a solicitat declararea recursului SRL „Legal Tur” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 17 decembrie 2018 este în termen. Or, decizia instanței de apel a fost publicată pe site-ul instanței la data de 13 noiembrie 2018.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2019 completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și

care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Rezultând din prevederile legale enunțate supra, precum și din dispozițiile art. 2 și art.3 ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art. 24 alin.(3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Pe parcursul examinării cauzei s-a constatat că, la data de 18 ianuarie 2017 avocatul Nicolae Leșan s-a adresat la Inspectoratul Fiscal Ialoveni cu o cerere în temeiul Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat informația: la ce dată a fost luată la balanța autorității publice locale Primăria or. Ialoveni bunul imobil -clădire cu trei etaje din or. Ialoveni str. Prieteniei 4, nr. cadastral xxxxx și care a fost documentul primar în baza căruia imobilul din or Ialoveni, str. Prieteniei 4, a fost luat la balanța autorității publice locale -Primăria or. Ialoveni.

La data de 22 martie 2017, SRL „Legal Tur” a depus prezenta cerere de chemare în judecată motivând că nu a primit răspuns la cererea privind accesul la informație, solicitând obligarea pârâtului să-i furnizeze informațiile solicitate prin interpelarea depusă la 18 ianuarie 2017, de către avocatul Nicolae Leșan.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, constatând încălcarea de către Direcția generală administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat a termenului legal de prezentare a informației SRL „Legal Tur” și a fost obligată Direcția generală administrare fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat să elibereze SRL „Legal Tur” informația solicitată în baza interpelării din 18 ianuarie 2017 și, anume, să comunice la ce dată a fost luat la balanța autorității publice locale bunul imobil, clădire cu trei etaje din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, cu nr. cadastral xxxxx și care a fost documentul primar în baza căruia imobilul din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4 a fost luată la balanța autorității publice locale – Primăria or. Ialoveni.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată, motivând că informația solicitată i-a fost oferită reclamantului prin răspunsul nr. 464 din 26 iunie 2017 a Primăriei or. Ialoveni (f.d. 26, 27).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanța de apel este una pripită.

Conform art. 34 alin. (1), (2) al Constituției Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Totodată art. 5 alin. (1) statuează că subiecți ai prezentei legi sînt furnizorul de informații și solicitantul informației. În aliniatul (2) al articolului este specificat că furnizori de informații se consideră posesorii informațiilor oficiale.

Conform art. 6 din Legea enunțată, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept. Drept documente purtătoare de informații sunt considerate orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; o hartă, un plan, un desen, o fotografie; orice hârtie sau alt material pe care sunt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze; orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism; orice alt înregistrator de informație apărut ca rezultat al progresului tehnic; orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații menționați.

Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Conform art. 11 alin. (1) pct. 2)-4) din aceeași Lege, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat să garanteze liberul acces la informație, să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidentiale, vieții private a persoanei și securității naționale și să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Conform art. 23 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, statuează că în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

În speță se constată că, la data de 18 ianuarie 2017, avocatul Nicolae Leșan a depus o interpelare către Inspectoratul Fiscal Ialoveni, prin care a solicitat să-i fie eliberate următoarele informații: „-La ce dată a fost luat la balanța autorității publice locale- Primăria orașului Ialoveni - bunul imobil, clădire cu trei etaje din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, nr. cadastral xxxxx; -Care a fost documentul primar în baza căruia imobilul din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4, a fost luat la balanța Primăriei orașului Ialoveni.

La fel, instanța de recurs a constatat că la 22 martie 2018, administratorul SRL „Legal Tur” a depus cererea de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Ialoveni prin care a solicitat obligarea Inspectoratului Fiscal Ialoveni să-i elibereze informația solicitată prin interpelarea din 18 ianuarie 2017.

Din materialele dosarului, se constată că la 18 ianuarie 2017 avocatul Nicolae Leșan a depus cerere către Inspectoratul Fiscal Ialoveni privind furnizarea informației, pe când cererea de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Ialoveni este depusă de administratorul SRL „Legal Tur”, astfel, Colegiul reține că instanța de apel a respins acțiunea fără a ține cont de faptul dat și fără a verifica dacă avocatul Nicolae Leșan a depus cererea de acces la informație la Inspectoratul Fiscal Ialoveni din numele propriu sau în interesele SRL „Legal Tur”, deoarece la actele cauzei o astfel de împuternicire lipsește.

Totodată, instanța de recurs reține drept pripită soluția instanței de apel cu privire la respingerea acțiunii bazată pe faptul că reclamantului-recurent i-a fost oferită informația solicitată prin intermediul scrisorii nr. 464 din 26 iunie 2017 expediată de Consiliului orașenesc Ialoveni, Direcției deservire fiscală Ialoveni, deoarece informația a fost solicitată nu de la Primăria or. Ialoveni, dar de la Inspectoratul Fiscal Ialoveni, mai mult, cum reiese din actele cauzei o astfel de informație nici nu a fost expediată în adresa solicitantului de informație.

La fel, instanța de apel nu a verificat dacă răspunsul menționat reflectă datele oficiale deținute de Inspectoratul Fiscal Ialoveni privind bunul imobil din or. Ialoveni, str. Prieteniei 4 și dacă acest răspuns conține toate solicitările reclamantului din cererea privind furnizarea informației.

Mai mult, Curtea de Apel Chișinău nu s-a pronunțat în decizia emisă asupra termenului legal prevăzut de art. 16 din Legea privind accesul la informație, prin care urma să-i fie furnizată informația solicitată, dar respingând acțiunea a

constatat că informația solicitată i-a fost oferită prin răspunsul Primăriei or. Ialoveni din 26 iunie 2017.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de apel prematur a concluzionat asupra respingerii acțiunii, în condițiile când acest fapt nu a fost confirmat prin cercetare și apreciere, atât a cererii depusă de avocatul Nicolae Leșan, cât și a răspunsului Primăriei or. Ialoveni.

Astfel, se constată că în lipsa aprecierii probelor sus-enunțate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare Colegiul este în imposibilitate de a stabili din punct de vedere juridic, dacă informația a fost solicitată de către reclamant sau de avocatul Nicolae Leșan cu împuternicirile corespunzătoare și dacă furnizorul de informație a eliberat informația solicitată prin interpelarea din 18 ianuarie 2017 solicitantului.

Or, în sensul principiului procesului echitabil, garantat de art. 6 CEDO, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța de judecată ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Legal Tur” și a casa integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele pricinii, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

Totodată, instanța de apel la rejudecarea cauzei urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Legal Tur”.

Se casează integral decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Legal Tur” împotriva Serviciului Fiscal de Stat,

Direcția generală administrare fiscală Centru cu privire la încălcarea dreptului de acces la informație și obligarea eliberării informației solicitate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

Judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru